

GELENEKSEL VE SOSYAL MEDYADAKİ HABERLERİN EKONOMİ-POLİTİK YAKLAŞIMA GÖRE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ: DİLAN-ENGİN POLAT HABERLERİ

H. Hale KÜNÜÇEN
Başkent Üniversitesi, Türkiye
kunucen@baskent.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-9895-5830>

Aylin ÇAYDAŞ BOZBAŞ
Başkent Üniversitesi, Türkiye
aylincaydas@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-2163-6062>

Atf	KÜNÜÇEN, H.H.; ÇAYDAŞ BOZBAŞ, A. (2024). GELENEKSEL VE SOSYAL MEDYADAKİ HABERLERİN EKONOMİ-POLİTİK YAKLAŞIMA GÖRE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ: DİLAN-ENGİN POLAT HABERLERİ. <i>İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i> , 16(3), 391-418.
-----	--

ÖZ

Medya, toplumda yer alan bireylerin bilgi almalarını sağlayıcı bir görev üstlenmektedir. Ancak medya bilgi aktarma işlevini kapitalist ekonomik ve siyasi bir yapı içerisinde yerine getirir. Pazar ekonomisinin ve siyasi otoritenin sınırlandırdığı kapitalist toplumlarda faaliyet gösteren diğer tüm endüstriler gibi medya da kâr amacı ile hareket eder. Bunun sürdürülebilirliği için çoğunlukla iktidar ile yakın ilişkiler yürütür. Bu nedenle medyanın bilgi üretim sürecinde iktidarın denetimi söz konusudur. Bu denetime bağlı olarak kapitalist sistem içerisinde medya sahiplikleri önem kazanır. Bu durum medya sahiplerinin bilgi üretme sürecinde olduğu gibi toplumdaki bireylerin bilgi alma düzeylerinde de etkilidir. Bunun anlaşılabilirliği, ekonomi-politik incelemeyi gerekli kılar. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, geleneksel medyaya alternatif olarak yeni/ sosyal medya kanalları oluşmaya başlamıştır.

Bu çalışmada, Türk medyasında bir süredir gündemi meşgul eden Dilan Polat ve eşi Engin Polat çiftinin yargılanmalarıyla başlayan ve tutuklanmaları ile sonuçlanan haber metinleri incelenmiştir. Dilan-Engin Polat haberlerinin üretim sürecinin geleneksel ve sosyal medyada nasıl ele alındığı ekonomi-politik yaklaşıma göre karşılaştırmalı analiz edilmiştir. Çalışmada, geleneksel medya olarak iktidar ile yakınlığıyla bilinen *Demirören Holding* sahipliğindeki *Milliyet*

web portalı tercih edilmiştir. Sosyal medya olarak ise, iktidarın müdahalesinin erişim yasağı koymaktan öteye geçemediği için görece daha özgür bir ortam olduğu düşünülen X’de yer alan @Haber isimli hesapta konuya ilişkin haber metinlerinin nasıl ele alındığı incelenmiştir. Çalışma kapsamında, konuya ilişkin haber metinleri hangi medya kanalından elde edildiğine göre sınıflandırılarak ekonomi-politik yaklaşıma göre betimsel yöntem ile karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda konuya ilişkin haber metinlerinin ele alınış biçimlerinin ekonomi politik yaklaşım bağlamında medya sahiplikleri ve iktidar ilişkileri doğrultusunda farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Geleneksel medya, Sosyal medya, Ekonomi-politik, Milliyet, X.*

COMPARATIVE ANALYSIS OF NEWS IN THE TRADITIONAL AND SOCIAL MEDIA ACCORDING TO ECONOMIC-POLITICAL APPROACH: DILAN-ENGIN POLAT NEWS

ABSTRACT

The media undertakes the task of enabling individuals in society to receive information. However, the media fulfills its function of conveying information within a capitalist economic and political structure. Like all other industries operating in capitalist societies constrained by a market economy and a political authority, the media, too, is driven by profitable motives and often maintains close relations with the government to sustain this. For this reason, the production of information by the media is subject to the control of the government; thus, media ownership gains importance within the capitalist system. This situation has an impact on the production of information by media owners as well as on the level of information received by individuals in society. The comprehensibility of this situation is based on the economic-political. With the development of technology, social media channels have emerged as an alternative to traditional media, and social media.

In this study, the news texts of the case in which Dilan Polat and her husband Engin Polat, who have been on the agenda for a while in the Turkish media, were analyzed. The news production process of the case in which Dilan-Engin Polat judged and arrested were comparatively analyzed in the context of the economic-political approach in traditional and social media. In the study, the web portal *Milliyet* owned by *Demirören Holding*, which is known to be close to the government, was preferred as the traditional media. As for social media, it was analyzed how the news texts on the issue were handled in the account named *@Haber* on the *X*, which is considered to be a relatively freer space since the government's intervention does not go beyond imposing access bans. Within the scope of the study, the news texts on the subject were classified according to the media channels from which they were obtained and analyzed comparatively with the descriptive method in the context of the economic-political approach. In line with the findings obtained, it has been determined that how news texts on the subject are handled differs in the context of the economic-political approach in line with media ownership and power relations.

Keywords: *Traditional Media, Social Media, Economic-Political, Milliyet, X.*

GİRİŞ

Günümüzde modern toplumlarda tıpkı bireyler gibi kurum ve kuruluşlar da birbirine bağımlıdır. Örneğin, bir medya kuruluşu ya da bir film yapım şirketinin farklı kurumlarla olan ilişkileri, bu sektörlerin ekonomik olarak iç içe geçtiğinin bir göstergesidir. Bu durum toplumu oluşturan siyasal yapı ile toplumun bir parçası olan kurum ve kuruluşların ekonomik ilişkilerinin bağlantısını da ortaya koyar. McQuail ve Windahl (2017, s. 265), serbest pazara dayalı sistemlerde ekonomik güçlerin çoğu zaman bir siyasal örgüt olduğunu vurgular. Medya da toplumun bir parçası olarak işlev görmekte ve toplumsal düzlemde siyasal yapı ile zorunlu olarak ilişkisini sürdürmektedir.

Bilindiği gibi, haber üretimi bilgi aktarım sürecini de içerisinde barındırmaktadır. Ancak, pek çok durumda bilgi araçlarının içeriği değerini çok çabuk yitirir (Desmoulins, 1995, s. 19). Bu durum, kısa zaman için ilgiyi üzerinde tutabilecek medyada bilgilerin bağlamına ve içeriğine uygun aktarımının önemini gözler önüne serer. Bilgi üretim süreçleri üzerindeki denetimin, mülkiyetin paylaşım tarihi ile koşut bir seyir izlediğini belirten Güngör (2022, s.143), bilgi ile uğraşanların yönetimlerin yakın denetiminde olduğunu vurgulamaktadır. Özellikle 1980 sonrası çapraz tekelleşme ile bu denetim daha olanaklı bir hâle gelmiştir. Politik, ekonomik ve ideolojik sistemlerde işleri yürüten, icra eden, kararlar alan ve analiz yapan kişiler nüfusun küçük bir yüzdesini oluşturan seçilmişler sınıfından oluşur (Chomsky, 2005, s. 4). Bu seçilmişler sınıfına ek olarak Adorno'nun belirttiği gibi (2020, s. 49), medya üretimlerinin gerçekleştiği üretim merkezlerinin de az sayıda olması, bu seçilmişler sınıfından oluşan yetki sahiplerinin örgütlenmesini gerektirir. Sonuç itibarıyla haberlerin üretildiği medya kuruluşları ile haberleri üretenlerin sayıca azlığı birbirleriyle ilişki içerisinde olmalarını gerekli kılarak medya kuruluşlarının ve çalışanlarının bağımlılıklarını imler. Barret'e göre (2006, s. 1), medya endüstrilerini diğer medya endüstrileri ile birleştiren, yöneticilerle siyasal, ekonomik ve toplumsal seçkinleri bir araya getiren faktörleri birbirine bağlayan ve sıklıkla medya mülkiyeti ve kontrolü gibi makro sorunlarla ilişkilendiren "ekonomi-politik" terimi, medya araştırmalarında da genel olarak eleştirel bir anlam taşımaktadır. Ekonomi-politik çoğunlukla birleşme, ticarileşme süreçlerini ve bu sürecin medya pratikleri ile medya içeriği üzerindeki etkilerini inceler. Dolayısıyla, medya içeriklerinin aktarımındaki farklılıkların kaynağını medya mülkiyeti yapılanması, art alanındaki ilişkiler ve ticarileşme faaliyetlerinin oluşturduğu söylenebilir. Endüstri ile tüketicinin çıkarları, endüstrinin gerçekten sunacak bir şeyi olduğu durumlarda bile örtüşmez (Adorno & Horkheimer, 2010, s. 340). Bu nedenle, her türden endüstride olduğu gibi medya endüstrisinde de eleştirel bakış açısı art alandaki ilişkileri anlamak için gereklidir. Eleştirel kuramsal perspektiften değerlendirme yapan Horkheimer'a göre (2005, s. 374), reel ilişkiler hakkındaki önermeler temel kavramalardan türer ve tam da böylelikle ilişkilerin zorunlu olduğunun görülmesi sağlanır. Böylelikle, bu yapılanma biçiminden kaynaklanan zorunlu ilişkilerin medya içeriklerine

yansımaları görülebilir.

Medya sektöründe içsel ve dışsal kontrol mercileri bulunur. Medya sahipleri ve yöneticiler gibi medya sektörüne içsel kontrol mercilerine ek olarak, medya organizasyonlarına dışsal kontroller de ileri sürülebilir. Bunların başında kuşkusuz devlet/ hükümet gelmektedir (Adaklı, 2006, s. 75). Dolayısıyla, bu kontroller medyada yer alan haber metinlerinin aktarım biçimleri üzerinde etki sahibidir. Medya sektöründeki kontrol mekanizması, yayın yasağı, erişim engeli gibi sansürler şeklinde yer almaktadır. 19. yüzyılda temel haklara ilişkin mevzuat birçok ülkede ortaya çıktı ve basın özgürlüğü, öncelikli olarak sansürün yasaklanması şeklinde gündeme gelse de sansüre ilişkin bu kaygı, bir iç mesele olmaktan öteye geçememiştir (Hamelink, 1994, s. 151). Günümüzde birçok devlet tarafından uygulanan yayın sansürü bulunmaktadır. Bu sansürler kimi zaman açıkça kimi zaman da örtük bir biçimde gerçekleştirilir. Bunu ortaya çıkarmanın yollarından birisi, medya içeriklerini ekonomi-politik yaklaşımla analiz etmektir. Herman ve Chomsky'nin vurguladığı gibi (2006, s. 81), güç manivelalarının bir devlet bürokrasisinin elinde bulunduğu ülkelerde, çoğu zaman resmi sansür yoluyla tamamlanan medya üzerindeki tekelsel denetim, medyanın hâkim seçkinler grubunun çıkarlarına hizmet ettiğini açıkça ortaya koyar. Medyada özel mülkiyetin söz konusu olduğu ve resmi bir sansürün olmadığı ülkelerde ise, işleyen bir propaganda sistemini görmek çok daha zordur. İkinci türden ülkelerde ise, söz konusu yapılanma biçiminden kaynaklanan üstü kapalı sansürün medya içeriklerine etkisini görülmeyebilir. Bunu ortaya çıkarabilmek için medya içeriklerinin ekonomi-politik yaklaşımla analiz edilmesi gerekebilir.

Güçlü hükümet kontrollerinin medya çoğulculuğunu bastırdığı toplumlarda, politisizme dayanan yani, ekonomik medyanın siyasi analizini yapan bir bakış açısına ihtiyaç vardır. (Fung, 2005, s. 48). Dolayısıyla, medya sahipleri ile iktidar arasındaki yakın ilişkinin haber metinlerinin içeriklerini etkilemesi olağandır. Siyaset ile medya organları arasında tartışmasız bir biçimde bağ olduğunu vurgulayan Desmoulis (1995, s. 23), bu bağların ortaya çıkarılmaları güç olmakla birlikte, medya ekonomisi üzerinde etkili olduğunu belirtir. Ekonomik varlıklarını devam ettirmek isteyen medya sahiplerinin haber üretim ve aktarım sürecinde iktidara bağımlı olduğu söylenebilir. Benzer bir biçimde Salama ve Valier'in belirttiği gibi (1974, s. 79), kapitalist sistem içerisinde şirketler, büyümek veya yok olmak zorundadır ve kendilerini her şeyden koruyan bir yönetim biçimini seçme olanakları yoktur. Griffin'in aktarımıyla (2006, s. 380), Hall'un kitle iletişim araçlarına en önemli katkısı, güç ilişkilerini dikkate almadan anlam hakkında konuşmanın boşuna olduğunu sürekli hatırlatmasıdır. Çünkü medya içeriklerinin oluşturulmasında art alandaki güç ilişkileri son derece etkili olabilmektedir. Dolayısıyla, medya içeriklerinin anlamı üzerine konuşurken, öncelikli olarak medya endüstrilerindeki güç ilişkilerini kavramak gerekir. Medya patronlarının ekonomik çıkarları sıklıkla profesyonel gazeteciliğin önüne

geçmektedir (Hamelink, 1994, s. 162). McChesney'in de vurguladığı gibi (2006, s. 99), ticari çıkarlar haberleri üretir ya da doğrudan etkiler, dürüstlüğü yozlaştırır. Böylelikle, haber metinlerinin iktidar sahiplerinin çıkar (lar)ına hizmet edecek biçimde bağlamından koparılarak aktarılabilir hale gelir. Hamelink'e göre (1994, s. 175-176), haber ve yorum aktarımı yapan kitle iletişim araçlarının endüstriyel bir holdingin parçası olduğu durumlarda özel bir sorun ortaya çıkar. Holding, medyanın eleştirel incelemesini gerektiren, ancak medyayı kontrol eden aktörlerin ifşa edilmeye karşı korumayı tercih ettiği faaliyetlerde bulunabilir. Bilgi endüstrisindeki oligopolleşme, aynı zamanda sivil ve siyasi temel hak olan ifade özgürlüğüne de zarar verebilir. Oligopolist piyasalarda egemen çıkarların belirli görüşlerin dağıtımını reddetmesi kolaylaşır. Bu açıdan bakıldığında, oligopol medya endüstrisinde haber metinlerinin ele alınma ve yorumlanma biçimlerinin hükümet çıkarları ile uyumlu olması beklenen bir durumdur.

Günümüzde haber üretimi ve aktarımı yapan kitle iletişim kurumlarının mülkiyet ve sahiplik yapısı ile yine medya sahiplerinin iktidarla yakın ilişkiler yürütmesi denetime fırsat sunan bir yapılanma biçimine işaret etmektedir. Bu yapılanma biçiminin anlaşılması Mosco'ya göre (2009, s. 2), kaynakların üretim, dağıtım ve tüketimini karşılıklı olarak oluşturan toplumsal ilişkilerle beraber güç ilişkilerinin incelenmesini içeren ekonomi-politik incelemeyi gerekli kılar. Bu nedenle ekonomi-politik yaklaşım iletişim çalışmalarında yapılacak analizlerde önemli bir perspektif sağlar.

Ekonomi-politik yaklaşım 1940'lardan itibaren bilim insanlarının çalışmalarına rehberlik ederek günümüzde de küresel ölçekte devam etmektedir (Cao & Zhao, ve McChesney & Schiller'den akt. Mosco, 2009, s. 1). Özellikle günümüzde geleneksel medyaya ek olarak internetin gelişmesiyle birlikte yeni bir medya türü olan sosyal medya da eklenmiştir. Bu durum geleneksel medyada iktidarın yerleşik gücünün internet ortamlarında nasıl işlendiğine yönelik ekonomi-politik çalışmaları zorunlu kılmıştır (Mosco, 2009, s. 9-10). Medya kuruluşlarının hem geleneksel medyada hem de erişimi izin verdiği ölçüde sosyal medya ortamlarında kendi ideolojileri doğrultusunda kamuoyunun düşünce ve kanaatlerini oluşturmaya/değiştirmeye çabaladığı görülmektedir. İnternetin geleceği hakkında tahminde bulunmak zor olmakla birlikte, ortaya çıkışı, yeni teknolojilerin medya siyaseti yapımcılarının geleneksel ve kamusal politika oluşturma konusundaki kaygılarını artırdığı iddiasını güçlendirmiştir (Chesney, 2006, s. 281). Bu nedenle, geleneksel medya organları internet mecralarında yer alabilmek için harekete geçmişlerdir. Hâlihazırda toplum tarafından bilinip tanındıkları için hedef kitlelerine kolaylıkla kendilerini kabul ettirebilmişlerdir.

Medyanın ideolojik olduğu kadar ekonomik bir rolü de olduğu açıktır (Gandy, 1992, s. 36). Ekonomi-politik yaklaşım çerçevesinde söz konusu ekonomik rol bağlamında medya kuruluşunun ne kadar kârlı ve verimli işlediğinin ötesinde bu kârlılık ve verimin kaynaklarına, verilen tavizlere, sömürülen emeğe ya da

medyanın yabancılaştırıcı etkilerine odaklanılır (Özçetin, 2021, s. 210). Fung'a göre (2005, s. 49), medya kapsamındaki ekonomik yaklaşımda, ekonomik yapı tarafından meydana getirilen medya mesajlarındaki ideolojinin incelenmesi gerekir. Çoğunlukla izleyiciler/okuyucular tarafından bu yapılanma biçimi fark edilmediğinden bunun ortaya çıkarılabilmesi için çalışmadaki haber metinlerinin incelenmesinde, ekonomi-politik yaklaşıma göre karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır. Çalışmada *Demirören Holding* sahipliğindeki *Milliyet* web portalı ile eski adı ile *Twitter* yeni adı ile *X* uygulamasında yer alan *@Haber* hesabındaki haber metinleri ekonomi-politik yaklaşımla değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda tespit edilen aynı konuya ilişkin haber metinlerinin ele alınış ve yorumlanış biçimlerindeki farklılığın kaynağını çoğunlukta bu kârlılık kaygısının oluşturduğu görülmüştür. Bundan dolayı çalışmada ele alınan konuya ilişkin haber metinlerinin farklı mülkiyet yapılanmasına sahip iki farklı yayın organında nasıl aktarıldığı ekonomi-politik yaklaşıma göre incelenerek değerlendirilmiştir.

AMAÇ VE YÖNTEM

Medya sahipleriyle iktidar arasındaki yakın ilişkilerin haber metinlerinin ele alınma ve aktarıma biçimlerinde önemli etkenlerden biri olduğu bu çalışmanın temel varsayımdır. Çalışma, medya mülkiyetinin haber metinlerinin ele alınış ve yorumlanış biçimlerinde farklılaşmaya neden olup olmadığını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Türk medyasında bir süredir gündemde olan Dilan-Engin Polat haberlerinin hem geleneksel medyada hem de sosyal medyada nasıl ele alındığı karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. İnceleme, geçmiş verilere erişim sınırlılığında dolayı 15 Kasım 2023 tarihinden başlatılmış 30 Kasım 2023 tarihine kadar 15 günlük dönemi kapsayacak biçimde gerçekleştirilmiştir. Medya mülkiyeti ve iktidar ile yakın ilişkilerin söz konusu haber metinlerinin ele alınış ve yorumlanış biçimlerinde farklılaşmaya neden olduğunu ortaya koyabilmek için çalışmanın kuramsal temeli ekonomi-politik yaklaşım olarak tercih edilmiştir.

Çalışmada, geleneksel medya olarak Türkiye'de iktidara yakınlığıyla bilinen *Demirören Holding* sahipliğindeki *Milliyet* web portalı tercih edilmiştir. Medya ekonomi-politiği, kuşkusuz çok yönlü bir süreci ifade eder. *Demirören Holding*, medya endüstrisinin yanı sıra dijital, sanayi, turizm, eğitim, şans oyunları ve lojistik alanlarında da faaliyet göstermektedir. *Demirören Holding* bünyesinde yer alan ve 2018 yılında kurulan Şanstech adlı spor bahis sitesinin kendisine ait web sitesinde belirttiği gibi kurulduğu tarih itibarıyla Türkiye'deki spor bahis ihalesini kazanarak tekel konumunda yer almaktadır. *Evensel.net*'te yer alan 19 Mayıs 2022 tarihine ait habere göre *Demirören Holding* sahipliğinde yer alan *Kemer Country Hotel*'in satın alınması sırasında bir kamu bankası olan Ziraat Bankası'ndan usulsüz kredi çekildiği aktarılmaktadır. 23 Mart 1916 yılında Ziraat Bankası için çıkarılan yasanın 1. maddesinde "Ziraat Bankası çiftçilere kolaylık sağlamak ve tarımın gelişmesine destek olmak için kurulmuştur"

ifadesi yer almaktadır. Çiftçileri desteklemek için kurulduğu belirtilen bir kamu bankasının bir medya patronunu desteklemesi hükümet ile yakın ilişkilerinin olabileceğini düşündürmektedir. Konuya ilişkin olarak *Demirören Holding*'e ait web siteleri dışında literatürde yer alan Genel ve Polat'ın (2022, s. 2039, 2043) yaptığı *Demirören Holding*'in ekonomi-politiğinin değerlendirildiği bir bilimsel çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Aynı çalışmada, *Demirören Holding*'in medya yoğunlaşması kavramı bağlamında dördüncü gücü paylaşma ve bu noktada etkin olma, bu sayede faaliyette olduğu diğer sektörlerdeki yatırımların etkinliğini artırma, devlet ihalelerini alma, devlet bankalarının kredilerinden yararlanma, devlet teşviklerinden ve diğer rantlardan öncelik kapma vb. imkânlarından yararlanma amacıyla medya sektöründe yer aldığı vurgulanmaktadır. Dolayısıyla, *Demirören Holding*'in hükümet ile yürüttüğü yakın ilişkileri sayesinde ekonomik kazanç elde ettiği görülmektedir. Kendisini Türkiye'nin lider, Avrupa'nın ise 4. büyük medya organizasyonu olarak tanımlayan *Demirören Holding* en fazla yazılı basın (gazete) sahipliği olmasından ötürü *-Milliyet, Hürriyet, Posta ve Fanatik* gazeteleri ile toplam 4 gazetenin yayıncı/ ortak şirketidir. Çalışmada konuya ilişkin Türk medyasındaki genel yönelimi ortaya koymak için *Demirören Holding* sahipliğinde olan bir gazete tercih edilmiştir. Sosyal medya olarak ise, Türkiye özelinde iktidarın müdahalesinin erişim yasağı koymaktan öteye geçemediği eski adı *Twitter*, yeni adı *X* olan sosyal medya platformu tercih edilmiştir. Dolayısıyla, *X* sosyal medya platformunun geleneksel medyaya nazaran görece daha özgür bir medya ortamı olduğu düşünülmektedir. Geçmişte *Twitter* adı ile bilinen ve 5 Ağustos 2023 tarihinde Elon Musk tarafından satın alınarak ismi *X* olarak değiştirilen sosyal medya platformundan çalışma boyunca yeni adı *X* olarak söz edilecektir. *X*'de yer alan *@Haber* isimli hesapta konuya ilişkin haber metinleri değerlendirme kapsamına alınmıştır. Böylelikle medya sahipliği ile iktidar ilişkilerinin haber üretim sürecinde haber metinlerinin ele alınış ve yorumlanış biçimlerinde yol açtığı farklılık değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında sosyal medya hesabı belirlenirken bağımsız haber kanalı olması ve takipçi sayısının fazla olması kriterleri ön planda tutulmuştur. *Twitter*, merkezi Kaliforniya eyaletinde bulunan ve dünya çapında hizmet gösteren bir Amerikan sosyal medya şirketi iken, 25 Nisan 2022 tarihinde Elon Musk tarafından satın alınarak *X* adını alan uygulama, halka açık ve özel bir şirket haline dönüşmüştür. Ancak *X* uygulamasının Türk hükümeti ile ekonomik-politik kapsamda herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla, *X* uygulamasının bağımsız bir haber kuruluşu olduğu ifade edilebilir. Ekonomi-politik yaklaşım, medya sahiplikleri ile iktidar ilişkilerine vurgu yaptığından iki farklı mülkiyet sahipliğinde söz konusu haber metinlerinin ele alınışındaki farklılığı ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda hem geleneksel medya hem de sosyal medya çerçevesinde karşılaştırmalı bir analiz gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada kapsam ve konusuna uygunluğundan dolayı nitel araştırma yaklaşımlarından betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Tümdengelimci analiz

türüne karşılık gelen betimsel analiz, verilerin önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi, düzenlenmesi ve yorumlanmasını içeren nitel bir veri analiz türüdür (Yıldırım & Şimşek, 2021, s. 244). Haber metinlerinin ele alınmış ve yorumlanmış biçimleri konu ve kapsam içeriğinden dolayı “siyasi/politik”, “polis/adliye”, “ekonomi”, “magazin” ve “sağlık/güzellik” olmak üzere beş tema çerçevesinde değerlendirilmiştir. Çalışmada seçilen haber metinleri ekonomi-politik yaklaşım ile inceleneceği için beş temadan “siyasi/politik” ve “ekonomi” başlıklı iki tema tercih edilmiştir. İlgili olayda Dilan-Engin Polat çiftinin sahip oldukları güzellik merkezleri üzerinden yasal olmayan uygulamalar nedeniyle gözaltı, yargılama ve tutuklanma kararından dolayı çalışma, “polis/adliye” temasını içermektedir. Olaya konu olan Dilan Polat’ın aynı zamanda sosyal medya fenomeni olması ve gözaltına alınma kararı öncesinde hâlihazırda paylaşımları ile gündeme gelmesi nedeniyle “magazin” teması çalışmaya dâhil edilmiştir. Olaya konu olan işletmenin bir güzellik merkezi olmasından dolayı çalışmaya “sağlık/güzellik” teması da eklenmiştir.

Belirlenen beş temanın ilgili web portalında ve sosyal medya hesaplarındaki haber metinlerinde yer alıp almadığı incelenmiştir. İlgili temaların haber metinlerinde yer almasının ötesinde “olumlu”, “olumsuz”, ya da “nötr” olmak üzere hangi bağlam (lar)da yer aldığı tespit de yapılmıştır. Belirlenen temaların hangilerinin haber metinlerinde yer alıp almadığı ile hangi bağlamda yer aldığı da saptanmıştır. Bu saptamaya bağlı olarak ekonomi-politik yaklaşım bağlamında bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmeye göre, geleneksel ve sosyal medyada yer alan haber metinlerinde bu temalardan bazılarında yer verilmediği ve bağlamının farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu farklılığın nedenleri incelenmiştir. İncelemeden elde edilen sonuçlar, ekonomi-politik yaklaşıma göre medya mülkiyeti ve iktidar ilişkileri bağlamında tartışılarak ortaya konmaya çalışılmıştır.

ÇALIŞMANIN KAPSAMI VE SINIRLILIKLAR

Çalışma kapsamında, farklı ölçütlerde iktidar müdahalesinin olduğu farklı mülkiyet yapısına sahip iki medya ortamı tercih edilmiştir (*Milliyet web portalı* ve *X*). Dilan-Engin Polat’ın gözaltına alınarak medyada haber değeri taşımaya başladıkları ilk tarih; 1 Kasım 2023 tarihidir. Ancak çalışmada yer alan *Milliyet* web portalında 15 Kasım 2023 öncesindeki haberlere ulaşılamadığı için haber metinlerinin incelenmesi 15 Kasım 2023 tarihinden başlatılmıştır. *Milliyet* web portalındaki erişim engelinden dolayı çalışmada ekonomi-politik yaklaşım kapsamında ele alınan *X* hesabındaki *@Haber* hesabındaki haberlerin karşılaştırması yapılamayacağı için konuya ilişkin haber metinlerinin incelenmesi de 15 Kasım 2023 tarihinden başlatılmıştır. Çalışma, 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında *Milliyet* web portalı ve *X*’te Dilan-Engin Polat hakkındaki haber metinleri ile sınırlıdır. Günümüzde de (2024) Dilan-Engin Polat haberleri hem geleneksel hem de sosyal medya kanallarında yer almaya devam etmektedir.

Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiğine uygun koşullar sağlanarak 20 Mayıs 2024 tarihinde Başkent Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan etik kurul onayı alınmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Bu çalışmada, Dilan Polat ve eşi Engin Polat'ın yargılanma sürecine ilişkin haberler kapsamında *Milliyet* web portalı, X'de yer alan @*Haber* adlı hesap çerçevesinde söz konusu haber metinlerinin ele alınış ve yorumlanış biçimleri incelenmiştir. Çalışma kapsamındaki yayın organlarının konuya ilişkin haber metinlerinde “siyasi/politik”, “polis/adliye”, “ekonomi”, “magazin” ve “sağlık/güzellik” olmak üzere beş temadan hangilerine yer verdiği ya da vermediği araştırılmıştır. Aynı zamanda, medya mülkiyet yapısı ve iktidar ilişkileri çerçevesinde değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışma kapsamındaki yayın organlarının ekonomi-politik yaklaşıma göre incelenmesi sonucunda, medya sahipliği ile iktidar ilişkilerinin ilgili haber kanallarının konuya ilişkin haber metinlerini ele alış ve yorumlayış biçimlerinde farklılaşmaya neden olduğu görülmüştür.

15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında *Demirören Holding* sahipliğindeki *Milliyet* web portalında konuya ilişkin 34 haber metni tespit edilmiştir. İlgili tarihlerde *Milliyet* web portalında yer alan 34 haber metninin incelenmesi ekonomi-politik yaklaşıma göre ve çalışmada ele alınan “siyasi/politik”, “polis/adliye”, “ekonomi”, “magazin” ve “sağlık/güzellik” şeklindeki beş tema dolayımında gerçekleştirilmiştir. İnceleme sonucunda, ilgili tarihlerde konuya ilişkin haber metinlerinde “siyasi/politik” temasına yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Dilan-Engin Polat haberlerinin siyasi ve politik taraflarının olması nedeniyle ilgili tarihler boyunca bu temaya ilişkin herhangi bir haber metninin bulunmayışı konunun bağlamı ile örtüşmediği düşüncesini doğrulamaktadır. Bu nedenle *Milliyet* web portalında Dilan-Engin Polat haberlerinin bağlamından kopararak aktarıldığı ifade edilebilir. Bu durum, *Demirören Holding* ile iktidar arasındaki yakınlığın konuya ilişkin haber metnine yansıdığını ortaya koymaktadır. Buna bağlı olarak, konunun siyasi/ politik boyutuna yer verilmediği sonucuna varılmaktadır. Dilan-Engin Polat haberlerine ilişkin süreçte ilgili konunun “siyasi/politik” yönünün kapsam dışı bırakılması bu durumu kanıtlar niteliktedir. Bu temanın konunun kapsamı gereği önem sıralaması yüksek olduğu halde 15 günlük süreçte hiç yer almamış olması dikkat çekmektedir. Oysaki haber metinlerinde “siyasi/politik” temanın özellikle yer alması beklenmiştir. Ancak yine de herhangi bir kuşkuya neden olmaması ve varsayımı doğrulamak için *Milliyet* web portalında ilgili tarih aralığı dışında kalan haber metinleri 07 Ocak 2024 tarihine kadar incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, “siyasi/politik” temasına ait herhangi bir haber metnine rastlanmamıştır. Bu durum *Milliyet* web portalında yer alan haber metinlerinde “siyasi/politik” temaya yer verilmediği varsayımını doğrulamaktadır.

Milliyet web portalında konuya ilişkin haber metinleri sayısal olarak sırasıyla “magazin”, “polis/adliye”, “ekonomi” ve “sağlık/güzellik” temaları şeklinde yer almaktadır. Haber metinlerinin bu sıralamayla aktarımının konunun özü ile uyumlu olmadığı görülmektedir. Haber aktarım sürecinde konunun magazin boyutuna yoğunlaşılması, siyasi/politik taraflarının dışlanması haber metinlerinin eksik/ hatalı bir biçimde aktarıldığının en belirgin göstergesidir. Haber metinlerinde ele alınan temalardan sadece 1 haber metni ile en azı “sağlık/güzellik”tir. İlgili şahıslardan Dilan Polat’ın güzellik merkezlerinin olduğu göz önünde bulundurulduğunda haber metinlerinin içeriğinin “sağlık/güzellik” teması ile ilgili olması beklenen bir durumdur. Ancak gündemde yer alan konu daha çok silahlı saldırı, sahte fatura düzenleme ve kara para aklama gibi yasa dışı eylemler etrafında şekillendiği için “sağlık/güzellik” temasının haber metinlerinde sıklıkla yer almaması da anlaşılabilir. Çünkü konunun özü gereği “sağlık/güzellik” teması yalnızca ilgili şahıslardan Dilan Polat’ın sahip olduğu güzellik merkezlerini imlemektedir.

Milliyet web portalında konuya dair haber metinlerinde “ekonomi” teması 4 haber metni ile üçüncü sırada yer almaktadır. İlgili konunun silahlı saldırı, sahte fatura düzenleme, vergi kaçakçılığı ve kara para aklama yoluyla gelir elde etme üzerine olması kolaylıkla ekonomi ile ilişkilendirilebilmesini gerektirir. Ancak *Milliyet* web portalındaki haber metinlerinin olayın ekonomik boyutuna daha az sayıda haber ile yer verdiği görülmektedir. Özellikle konunun “ekonomi” ve “siyasi/politik” taraflarının gündem dışı bırakıldığı ve haber metinlerinde az yer bulduğu görülmektedir. Bu durum ekonomi-politik yaklaşım ile değerlendirildiğinde, *Milliyet* web portalının sahibi *Demirören Holding*’in iktidar ile yakın ilişkiler yürütmesi nedeniyle konunun “siyasi/politik” ve “ekonomik” boyutlarına yer verilmediği sonucuna varılmaktadır.

Dilan-Engin Polat’a ait haber metinlerinin gözaltı, tutuklanma ve yargılama süreçlerini aktarmasından dolayı “polis/adliye” temasına ait haberlerin diğer dört temaya göre sayıca fazla olduğu görülmektedir. İlgili tarihlerde 14 tane “polis/adliye” temasına yer verildiği tespit edilmiştir. Çalışma kapsamındaki tarihler Dilan-Engin Polat çiftinin gözaltı sürecinden sonrasını kapsamaktadır. Dolayısıyla haberler, çoğunlukla tutuklanma ve yargılanma süreçlerini aktarmaktadır. Bu nedenle haber metinlerinde “polis/adliye” temasının sayıca fazla olması beklenen bir durumdur.

İlgili şahıslardan Dilan Polat’ın yasa dışı eylemleriyle gündeme gelmeden önce sosyal medya paylaşımlarıyla dikkat çektiği bilinmektedir. Dolayısıyla konunun magazin yanının olduğu açıktır. Çalışma kapsamında, ilgili tarihlerde 21 haber metni ile en fazla “magazin” teması kapsamında haberlerin aktarıldığı bulgulanmıştır. Ancak konunun magazin boyutunun öne çıkması, asıl önemli noktalarının geri planda bırakılmasına neden olmuştur. Bundan dolayı, 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında *Milliyet* web portalında Dilan-Engin Polat

haberlerinin bağlamından kopararak ele alındığı ve yorumlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Haber metinlerinde siyasi/ politik boyuta hiç yer verilmemesi ve ekonomik yanının yeteri düzeyde ele alınmaması, durumun mülkiyet yapısındaki ilişkilere kaynaklandığını düşündürmektedir.

Tablo 1.

Dilan-Engin Polat haberlerine ilişkin milliyet web portalında yer alan haber metinlerinin ilgili tarihlerde temalara göre sayısal olarak sınıflandırılması¹.

TARİH	HABER METİNLERİNE İLİŞKİN TEMALAR					TOPLAM HABER METNİ SAYISI ²
	Siyasi / Politik	Polis / Adliye	Ekonomi	Magazin	Sağlık / Güzellik	
15.11.2023	0	1	0	0	0	1
16.11.2023	0	4	0	1	0	4
17.11.2023	0	2	1	0	0	2
18.11.2023	0	2	1	1	0	4
19.11.2023	0	0	0	0	0	0
20.11.2023	0	0	0	0	0	0
21.11.2023	0	1	1	2	1	4
22.11.2023	0	1	0	3	0	3
23.11.2023	0	2	1	5	0	7
24.11.2023	0	0	0	0	0	0
25.11.2023	0	0	0	1	0	1
26.11.2023	0	0	0	0	0	0
27.11.2023	0	0	0	0	0	0
28.11.2023	0	1	0	3	0	3
29.11.2023	0	0	0	2	0	2
30.11.2023	0	0	0	3	0	3

¹ İlgili tarihte yer alan haber metninin birden fazla tema ile ilişkilendirildiği durumlarda söz konusu haber metni ilgili temaların tümünde gösterildiği için toplam haber metni ile ilgili temalarda yer alan haber metni sayısı değişkenlik gösterebilir.

² Tablo1’de yer alan “Toplam Haber Metni Sayısı”, *Milliyet* web portalında konuya ilişkin olarak ilgili tarihte yer alan haber metinlerinin toplam sayısını ifade etmektedir. Haber metinlerinin tematik analizi esnasında haber metninin birden fazla temayı içerdiği durumlarda araştırmacı tarafından ilgili haber metni birden fazla temada belirtilmiştir. Bkz: Tablo2.

Milliyet web portalında 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında çalışmada ele alınan “siyasi/politik”, “polis/adliye”, “ekonomi”, “magazin” ve “sağlık/güzellik” olmak üzere 5 tema kapsamında konuya ilişkin 34 haber metni incelenmiştir. İnceleme sonucunda, “siyasi/politik” teması hariç tüm temalarda konuya ilişkin haber metnine yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna ek olarak, çalışma kapsamında ele alınan tarihler ilerledikçe haber metnlerinin “polis/adliye” temasından “magazin” temasına doğru bir dönüşüm geçirdiği gözlemlenmiştir. 19 Kasım 2023 tarihinden itibaren 30 Kasım 2023 tarihine kadar 5 gün boyunca Dilan-Engin Polat haberlerine yer verilmediği tespit edilmiştir. Yine 19 Kasım 2023 tarihinden itibaren haber metinlerinde “magazin” temasının “polis/adliye” temasına nazaran daha fazla yer aldığı bulgulanmıştır. Dilan-Engin Polat haberlerinin kapsamı gereği gözaltı, tutuklama ve yargılama süreçlerini içermesinden dolayı doğru bilgi akışı için haber metnlerinin aktarılmasında “polis/adliye” temasının bulunması gereklidir. Bu verilere göre Dilan-Engin Polat haberlerinin gün ilerledikçe bağlamından koparılarak aktarıldığı görülmüştür. Üstelik 19, 20, 24, 26 ve 27 Kasım 2023 tarihlerinde konuya ilişkin habere yer verilmemesi ilgili konuyu gündemden düşürme çabası olarak değerlendirilebilir.

Tablo 2.
Dilan-Engin Polat haberlerine ilişkin milliyet web portalında yer alan haber metinlerinin tematik analizi³.

TARİH	HABER METİNLERİNE İLİŞKİN TEMALAR				
	Siyasi / Politik	Polis / Adliye	Ekonomi	Magazin	Sağlık / Güzellik
15.11.2023	-	İlgili şahısların şirketlerine kayyum atandığı belirtilmiştir.	-	-	-
16.11.2023	-	Banu Parlak'ın güzellik merkezinin ilgili şahıslar tarafından kurşunlanmasına ilişkin yürütülen soruşturmanın ilgili şahısların telefon ve trafik kayıtlarının incelenmesiyle kanıtlandığı belirtilmiştir. (1.Haber) ⁴ , Erkek tutukluların güvenlik gerekçesiyle cezaevlerinin değiştirildiği belirtilmiştir (2.Haber), İlgili şahısların avukatlarının tutuklu-luğuna yönelik itirazının ikinci defa reddediildiği belirtilmiştir (3.Haber), Tutuklanan aile avukatının etkin pişmanlıktan faydalanmak için ifade verdiği belirtilmiştir (4.Haber).	-	İlgili şahısların güzellik merkezini kurşunlandıkları Banu Parlak'ın şarkıcı kimliği vurgulanmıştır (1.Haber).	-
17.11.2023	-	İlgili şahısların avukatlarının görüş esnasında taraflar arasında gidip gelmeleri ve bu durumun şahısların ifadelerini etkilemeleri ihtimalinden dolayı cezaevlerinin değiştirildiği belirtilmiştir (1.Haber), Tutuklanan aile avukatının farklı bir cezaevine sevk edildiği belirtilmiştir (2.Haber).	İlgili şahısların elde ettikleri paranın kaynağının yasadışı bahis olduğu vurgulanmıştır (1.Haber).	-	-

³ İlgili tarihte yer alan haber metninin birden fazla tema ile ilişkilendirildiği durumlarda söz konusu haber metni ilgili temaların tümünde gösterilmiştir.

⁴ İlgili tarihte konuya ilişkin fazla haber metninin bulunması durumunda söz konusu haber metinleri web portalındaki sıralamaya göre tabloda gösterilmiştir.

18.11.2023	-	İlgili şahısların internet satışlarının ve düzenledikleri faturların sahte olduğu belirtilmiştir (1.Haber).Tutuklanan aile avukatının etkin pişmanlıktan faydalanmak için ifade verdiği belirtilmiştir (2.Haber)	İlgili şahısların sahte faturalar düzenleyip kaynağı belirsiz parayı sisteme soktukları vurgulanmıştır (3.Haber).	İlgili şahısların tutuklu yargılanan sosyal medya fenomeni Nihal Candan ve Bahar Candan ile birlikte kara para akladıkları iddiası ve babaları Hakan Candan'ın sosyal medya hesabını kapattığı bilgisine yer verilmiştir (4.Haber).	-
9.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
20.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
21.11.2023	-	İlgili şahısların şirketlerinin mali müşavirlerinden Zümrüt Yerebakan'ın serbest bıraktığı bilgisi aktarılmıştır (4.Haber).	İlgili şahısların faturaların neredeyse yarısını iptal ederek haksız kazanç elde ettikleri belirtilerek kayyum atanan şirketlerinde yer alan kasaların boş olduğu ve paralarının yurtdışında tutulabileceği ihtimalinin bulunduğu vurgulanmıştır (1.Haber).	İlgili şahısların ardından gözlerin lüks yaşantılarıyla gündeme gelen diğer fenomenlere çevrildiği belirtilerek Eylül Öztürk ve Kenan Özkan çifti lüks yaşantılarından dolayı hedef gösterilmiştir (1.Haber). İlgili şahısların yaşantısı ile benzerlik gösteren başka fenomenlerin de olduğu vurgulanarak Eylül Öztürk ve Kenan Özkan çifti hedef gösterilerek söz konusu kişilerin konuya ilişkin kendilerini savunma amacıyla yaptıkları açıklamalardan panikledikleri çıkarımında bulunulmuştur (3.Haber).	Güzelik Uzmanı ve İşletmeleri Esnaf Odası Başkanı Ayşe Aydın'ın sektör ile ilgili ifadelerine yer verilerek tüketicilere yönelik Instagram adlı sosyal medya uygulamasında zenginlik beklentisi artırılan görsellerin kullanılması gerektiği yönünde uyarılarına yer verilmiştir (2.Haber).
22.11.2023	-	İlgili şahısların şirket avukatları Ahmet Gün'ün ardından şirketlerin mali müşavirlerinden Zümrüt Yerebakan'ın da etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanarak itirazı olduğu belirtilmiştir (2.Haber).	İlgili şahısların tutuklanmalarıyla lüks yaşantılarını paylaşan fenomenlerden Şule Kayatürk ve Tayyar Türk çiftinin soruşturma korkusuyla paylaşımlarında tam tersi bir strateji izleyerek sade köy hayatı ve yer sofrası gibi unsurlara yer verdikleri ve villa yaşantısından fakirliğe keskin bir dönüşüm geçirdikleri belirtilmiştir (1.Haber). İlgili şahısların tutuklanmalarıyla lüks yaşantılarını paylaşan ve mal varlığı ile gündeme gelen fenomenlerden Eylül Öztürk'ün biyografisi aktarılmıştır (3.Haber).	İlgili şahısların tutuklanmalarıyla lüks yaşantılarını paylaşan fenomenlerden Şule Kayatürk ve Tayyar Türk çiftinin soruşturma korkusuyla paylaşımlarında tam tersi bir strateji izleyerek sade köy hayatı ve yer sofrası gibi unsurlara yer verdikleri ve villa yaşantısından fakirliğe keskin bir dönüşüm geçirdikleri belirtilmiştir (1.Haber). İlgili şahısların tutuklanmalarıyla lüks yaşantılarını paylaşan ve mal varlığı ile gündeme gelen fenomenlerden Eylül Öztürk'ün biyografisi aktarılmıştır (3.Haber).	-

23.11.2023	-	<p>İlgili şahıslar ile husumeti ile de tanıman şarkıcı Banu Parlak'ın serbest bırakıldığı bilgisi paylaşmıştır (6.Haber), İlgili şahısların şirket avukatı Ahmet Gün'ün ofisinde çalışan muhasebeci Hatun Abak'ın tutuklandığı bilgisi aktarılmıştır (7.Haber).</p>	<p>İlgili şahıslara vergi cezası kesilmesinin ardından araçlarına haciz ya da tedbir kararı gelmeden başkalarına devretme yoluyla devletin el koymasını engellemeye çabaları yönelttiklerine yönelik iddiaya yer verilmiştir (2.Haber).</p>	<p>İlgili şahıslarla husumeti ile gündeme gelen şarkıcı Banu Parlak'ın geçmişte tabanca ile sosyal medyada paylaşım yapması üzerine evinde yapılan aramada ruhsatsız tabanca ile birlikte birçok yanıcı ve patlayıcı madde bulunduğ ve şahsın adliyeye sevk edildiği bilgisi aktarılmıştır (1.Haber), İlgili şahıslarla husumetiyle gündeme gelen şarkıcı Banu Parlak'ın iki hafta önce dolandırıcılık suçlamasıyla gözaltına alınmasının ardından evinde ruhsatsız silah buldurulmaktan yeniden gözaltına alındığı aktarılmıştır (3.Haber), Konuya ilişkin 600 sosyal medya fenomeninin inceleme altına alındığı belirtilerek Eylül Öztürk ve Kenan Özkan çifti, Nihal Candan ve Bahar Candan kardeşler, Özlem Öz ve Tayyar Öz çifti ile Şule Kayatürk ve Yasin Türk çifti ön plana çıkarılarak sunulmuştur (4.Haber), Petek Dinçöz'ün geçmişte Dilan Polat'ın kendisini aradığını belirttiği ifadelerine yer verilmiştir (5.Haber), Serbest bırakılan şarkıcı Banu Parlak'ın adliyeden koşarak uzaklaştığı bilgisi aktarılmıştır (6.Haber).</p>	-
24.11.2023					
25.11.2023	-	--	-		
26.11.2023					
27.11.2023					

28.11.2023	İlgili şahısların tutuklanmasıyla diğer güzellik merkezi sahipleri ve sosyal medya fenomenleri hakkında benzer iddiaların ortaya atıldığına vurgulanmasının ardından güzellik merkezi sahibi ve sosyal medya fenomeni Özlem Öz ve Tayyar Öz çifti hakkında soruşturma başlatıldığı bilgisi aktarılmıştır (1.Haber).	-	Oyuncu ve sunucu Esra Balamir'in Dilan Polat ile tanışma hikâyesine yer verilmiştir (2.Haber), İlgili şahıslar gibi güzellik merkezleri bulunan ve lüks yaşantılarına sosyal medyada paylaşılan Özlem Öz ve Tayyar Öz çiftinin biyografisine yer verilerek kim olduklarına ilişkin bilgiler paylaşılmıştır (3.Haber), Dilan Polat'ın 2019 yılında sosyal medya hesabından paylaştığı fotoğraftaki Eylül Öztürk ve eşi Kenan Özkan, Yavuz Korkut ve Merve Korkut çifti, Tolunay Topal ve İleyda Topal çifti, Ömer Bağ ve Tuğba Bağ çifti ve Şule Kayatürk'ün de yer aldığı fenomenler hakkında soruşturma kapsamında yurtdışına seyahat yasağı talep edildiği aktarılmıştır (3.Haber).	-
29.11.2023	-	-	İlgili şahıslardan Dilan Polat'ın 2019 yılında sosyal medya hesabından paylaştığı fotoğrafta yer alan fenomenlere yurt dışına seyahat yasağı talep edildiği aktarılmıştır (1.Haber), İlgili şahıslardan Dilan Polat'ın 2019 yılında sosyal medya hesabından paylaştığı fotoğrafta yer alanlar arasında diğer sosyal medya fenomenleri ile birlikte kendisi de sosyal medya fenomeni olan ve daha önce hakkındaki iddiaları reddeden Eylül Öztürk'ün de bulunduğu vurgulanmıştır (2.Haber).	-
30.11.2023	-	-	İlgili şahıslardan Dilan Polat'ın 2019 yılında sosyal medya hesabından paylaştığı fotoğrafta yer alan fenomenlere yurt dışına seyahat yasağı talep edildiği aktarılmıştır (1.Haber), İlgili şahıslardan Dilan Polat'ın 2019 yılında sosyal medya hesabından paylaştığı fotoğrafta yer alanlar arasında diğer sosyal medya fenomenleri ile birlikte kendisi de sosyal medya fenomeni olan ve daha önce hakkındaki iddiaları reddeden Eylül Öztürk'ün de bulunduğu vurgulanmıştır (2.Haber), İlgili şahıslarla aynı fotoğrafta yer alması ve sosyal medya fenomeni olması ile gündeme gelen Eylül Öztürk'ün biyografisine yer verilmiştir (3.Haber).	-

15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında *X* uygulamasında yer alan *@Haber* adlı hesapta konuya ilişkin 11 haber saptanmıştır. *X* uygulamasında bulunan *@Haber* adlı hesapta ilgili tarihlerde tespit edilen 11 haber metni ekonomi-politik yaklaşım ile ve çalışma kapsamında ele alınan “siyasi/politik”, “polis/adliye”, “ekonomi”, “magazin” ve “sağlık/güzellik” olmak üzere 5 temaya göre incelenmiştir. *X*'de bulunan *@Haber* hesabında konuya ilişkin haber metinlerinde çalışmanın kapsamını oluşturan tarihlerde “sağlık/güzellik” temasına yer verilmediği gözlemlenmiştir. İlgili şahıslardan Dilan Polat'ın güzellik merkezlerinin olduğu göz önünde bulundurulduğunda haber metinlerinin bu bağlamda aktarılması beklenmektedir. Dilan-Engin Polat haberleri daha çok silahlı saldırı, sahte fatura düzenleme, vergi kaçakçılığı ve kara para aklama gibi yasa dışı eylemler etrafında şekillendiği için haber metinlerinin “sağlık/güzellik” teması etrafında sunulmaması anlaşılabilir bir durumdur. Bu hususta daha kapsamlı bir değerlendirme yapabilmek için söz konusu sosyal medya hesabında yer alan diğer Dilan-Engin Polat haberleri de incelenmiştir. *Milliyet* web portalında “siyasi/politik” temasına ait haber metninin olup olmadığının tespiti için çalışma kapsamı dışında tarihlere bakıldığı gibi *X*'te benzer bir yöntemle çalışma kapsamı dışındaki tarihlerdeki haber metinleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda, 12 Aralık 2023 tarihinde “sağlık/güzellik” temasına yer veren bir haber metnine ulaşılmıştır. *Milliyet* web portalında da “sağlık/güzellik” temasına ilişkin bir haber metni tespit edilmiştir. Dolayısıyla, her iki medya ortamında da “sağlık/güzellik” teması kapsamında haber metinlerinin benzer biçimde ele alındığı söylenebilir. Aynı zamanda, her iki medya ortamında da “sağlık/güzellik” temasına ait az sayıda haber metninin olması, ilgili temanın konunun bağlamıyla yakından ilişkili olmadığını doğrular niteliktedir. Sonuç olarak, haber metinlerinin incelenmesinde, *X*'de bulunan *@Haber* hesabında 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında yalnızca “sağlık/güzellik” temasına yer verilmediği bulgulanmıştır.

15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında *X* uygulamasındaki *@Haber* hesabında bulunan haber metinlerinde en az “magazin” temasına yer verildiği tespit edilmiştir. Bu temaya ait 2 haber metni bulunmuştur. Bu durum *X* uygulamasının geçmişte *Twitter* iken sahip olduğu misyonunu sürdürerek bu doğrultuda konun kapsamına uygun bir biçimde haber aktarmaya yoğunlaştığını göstermektedir. Dolayısıyla *X* uygulamasının konunun magazin boyutuna yer vermeden ve bağlamından koparmadan sade bir biçimde aktardığı görülmektedir. Dilan-Engin Polat haberlerinin “siyasi/politik”, “polis/adliye” ve “ekonomi” temaları kapsamında bağlamına uygun biçimde aktarılması durumu konunun esas yanları olan tutuklanma, yargılanma ve ekonomik ilişkiler kısımlarının vurgulanmasına katkı sağlamıştır.

Dilan-Engin Polat haber metinleri sayıları birbirine eşit olacak biçimde 4 haber metni ile “ekonomi”, “siyasi/politik” ve “polis/adliye” temaları ile aktarılmıştır. Dilan-Engin Polat haberlerinin gözaltı, tutuklama ve yargılama süreçlerini içerdiği görülmektedir. Aynı zamanda, silahlı saldırı, kara para aklama, vergi

kaçırma, sahte faturalandırma yapma türünden yasadışı eylemler bulunmaktadır. *X* uygulamasındaki @Haber hesabında haber metinlerinin bağlamına uygun bir biçimde aktarıldığı söylenebilir. Çünkü Dilan-Engin Polat haberlerinin *X*'de bulunan @Haber adlı hesapta ele alınış ve yorumlanış biçimleri incelendiğinde, ilgili tarihlerdeki haber metinlerinde yoğun olarak yer verilen temaların konunun bağlamı ile uyumlu olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 3.

*Dilan-Engin Polat haberlerine ilişkin x'de bulunan @haber adlı hesapta yer alan haber metinlerinin ilgili tarihlerde temalara göre sayısal olarak sınıflandırılması*⁵.

TARİH	HABER METİNLERİNE İLİŞKİN TEMALAR					TOPLAM HABER METNİ SAYISI ⁶
	Siyasi / Politik	Polis / Adliye	Ekonomi	Magazin	Sağlık / Güzellik	
15.11.2023	1	2	1	0	0	3
16.11.2023	0	1	1	0	0	2
17.11.2023	0	0	0	0	0	0
18.11.2023	0	0	0	0	0	0
19.11.2023	0	0	0	0	0	0
20.11.2023	0	0	0	0	0	0
21.11.2023	0	0	0	0	0	0
22.11.2023	0	0	0	0	0	0
23.11.2023	0	0	1	1	0	2
24.11.2023	1	0	1	0	0	1
25.11.2023	0	0	0	0	0	0
26.11.2023	2	1	0	1	0	3
27.11.2023	0	0	0	0	0	0
28.11.2023	0	0	0	0	0	0
29.11.2023	0	0	0	0	0	0
30.11.2023	0	0	0	0	0	0

⁵ İlgili tarihte yer alan haber metninin birden fazla tema ile ilişkilendirildiği durumlarda söz konusu haber metni ilgili temaların tümünde gösterildiği için toplam haber metni ile ilgili temalarda yer alan haber metni sayısı değişkenlik gösterebilir.

⁶ Tablo1'de yer alan "Toplam Haber Metni Sayısı", *X*'de bulunan @Haber adlı hesapta konuya ilişkin olarak ilgili tarihte yer alan haber metinlerinin toplam sayısını ifade etmektedir. Haber metinlerinin tematik analizi esnasında haber metninin birden fazla temayı içerdiği durumlarda araştırmacı tarafından ilgili haber metni birden fazla temada belirtilmiştir. Bkz: Tablo4.

X uygulamasında yer alan *@Haber* hesabında 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında çalışmada ele alınan “siyasi/politik”, “polis/adliye”, “ekonomi”, “magazin” ve “sağlık/güzellik” olmak üzere 5 tema kapsamında konuya ilişkin tespit edilen 11 haber metni incelenmiştir. İnceleme sonucunda, ilgili tarihler boyunca “sağlık/güzellik” teması hariç tüm temalarda konuya ilişkin haber metnine yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. 17-22 Kasım 2023 ile 27-30 Kasım 2023 tarihleri arasında ilgili konunun gündemden düştüğü zaman diliminde haber metinlerine yer verilmediği görülmektedir. *X* sosyal medya uygulamasında Dilan-Engin Polat haberleri her yönüyle ele alındığı için bu durum konunun gündemden düşürülme çabası olarak değerlendirilmemektedir. Aksine, konunun bağlamına uygun bir biçimde her yönüyle ele alındığı ve ilgili tarihler boyunca yalnızca “sağlık/güzellik” temasına yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun konunun içeriğinin tutuklama, yargılanma ve ekonomik ilişkiler olması nedeniyle 15 günlük süreçte ele alınacak düzeyde önemi olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ancak yine de herhangi bir kuşkuya neden olmaması açısından *X* uygulamasındaki *@Haber* hesabında ilerleyen tarihlerde “sağlık/güzellik” temasına yer verilip verilmediği incelenmiş ve 12 Aralık 2023 tarihinde bu temaya sahip bir haber metnine ulaşılmıştır. Dolayısıyla *X* uygulamasında bulunan *@Haber* hesabında “sağlık/güzellik” temasına bilinçli olarak yer verilmediği düşünülmemektedir.

Tablo 4. *Dilan-Engin Polat haberlerine ilişkin x'de bulunan @haber adlı hesapta yer alan haber metinlerinin tematik analizi⁷.*

TARİH	HABER METİNLERİNE İLİŞKİN TEMALAR			Magazin	Sağlık / Güzellik
	Siyasi / Politik	Polis / Adliye	Ekonomi		
15.11.2023	İlgili şahısların vergi kaçırabilmelerinin ihmalden kaynaklanabileceği gündeme getirilmiştir (3.Haber).	İlgili şahısların tutukluluğuna yapılan itirazın reddediği belirtilmiştir (1.Haber). İlgili şahısların cezaevlerinin ayrıldığı bilgisi aktarılmıştır (2.Haber).	İlgili şahısların kara para aklama gibi yasal olmayan girişimlerde bulunmasının yatırımcı üzerinde ülkeye duyulan güveni zedeleyebileceği belirtilmiştir (3.Haber).	-	-
16.11.2023	-	İlgili şahısların tutukluluğuna yapılan itirazın sulh ceza hâkimliğinin ardından asliye ceza mahkemesinin reddettiği bilgisi aktarılmıştır (2.Haber).	İlgili şahısların vergi kaçırma larının devletin kasasına olumsuz etkisi üzerinde durulmuştur (1.Haber).	-	-
17.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
18.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
19.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
20.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
21.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				
22.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.				

⁷ İlgili tarihte yer alan haber metninin birden fazla tema ile ilişkilendirildiği durumlarda söz konusu haber metni ilgili temaların tümünde gösterilmiştir.

23.11.2023	-	-	İlgili şahısların lüks yaşantısının altında diğer vatandaşların hakkının olduğu iddia edilerek haksız kazancın esnaflar başta olmak üzere neredeyse tüm vatandaşlar üzerinde olumsuz etkisinin olduğu vurgulanmıştır (2.Haber).	İlgili şahıslardan Dilan Polat'ın eşi Engin Polat'ı arayarak intihar etmek istediğini söylediği belirtilmiştir (1.Haber).	-
24.11.2023	İlgili şahısların büyük ölçekte yasadışı para elde edebilmelerinde hükümetin yönetim anlayışındaki eksikliğin etkisi olabileceği tartışılmıştır.	-	İlgili şahısların büyük ölçekte yasadışı para elde etmelerinin ülke ekonomisine verdiği zarar üzerinde durulmuştur.	-	-
25.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.	-	-	-	-
26.11.2023	İlgili şahısların yasadışı girişimlerinin tespit edilmesinde geç kalınmasının ardında ilgili şahısların devletin organları ile işbirliği yapma ihtimalinin olabileceği ifade edilmiştir (1.Haber), ilgili şahısların avukatlarının şahısların tahliye olmaları gerektiği yönündeki açıklamasının siyasi art alanının olabileceği belirtilerek söz konusu açıklamaların şahısların serbest bırakılmasına yönelik tepkileri ölçme amacı taşıdığı iddiasında bulunulmuştur (2.Haber).	İlgili şahısların avukatlarının ilgili şahısların tahliye olmaları gerektiği hatta buna geç bile kalındığı şeklindeki açıklamalarına yer verilmiştir (2.Haber).	-	İlgili şahıslar başta olmak üzere bu tarz yasadışı girişimlerde bulunanların ülke ekonomisine zarar verdiği bilgisi aktarılmıştır (3.Haber).	-
27.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.	-	-	-	-
28.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.	-	-	-	-
29.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.	-	-	-	-
30.11.2023	Bu tarihte konuya ilişkin herhangi bir haber metni bulunmamaktadır.	-	-	-	-

Milliyet web portalında 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında Dilan-Engin Polat haberleri kapsamında yer alan 34 haber metninden 20 tanesi “olumlu”, 12 tanesi “nötr” ve 2 tanesi “olumsuz” olacak biçimde en fazla “olumlu” haber metnine yer verildiği saptanmıştır. *Milliyet* web portalının konunun belli taraflarını aktarmasının ötesinde, Dilan-Engin Polat haberlerini yoğun olarak tek bir bağlamda ele aldığı gözlemlenmiştir. Haber metinlerinin bağlamı ile iktidarın konuya ilişkin devletin yargı organları tarafından çözüme kavuşturularak başarıya ulaşılmış bir şekilde olayın perde arkasını görmezden gelme yönündeki tutumunun benzerlik gösterdiği görülmektedir. Aynı zamanda bu durum, ekonomi-politik yaklaşıma göre yapılan incelemeden elde edilen bulgularla da benzerlik göstermektedir. *Milliyet* web portalının çalışma kapsamındaki tarih aralığında Dilan-Engin Polat haberlerini devletin organları tarafından çözüme kavuşturularak başarıya ulaşılmış bir biçimde yansıtma eğiliminde olduğu görülmektedir. Böylelikle, konunun “olumlu” bağlamda aktarıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada, *X* uygulamasında bulunan @*Haber* hesabında konuya ilişkin 11 haber metninden 8 tanesinin “olumsuz”, 2 tanesinin “olumlu”, 1 tanesinin ise “nötr” olarak aktarıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda *X* uygulamasındaki @*Haber* hesabında *Milliyet* web portalının aksine, haber metinlerinin daha çok “olumsuz” bağlamda ele alındığı gözlemlenmektedir. Ekonomi-politik yaklaşım ile incelenen *X*’deki @*Haber* hesabı ve *Milliyet* web portalının aynı konuya ait aynı tarihlerde yer verdiği haber metinleri arasındaki bu farklılığın mülkiyet yapısı ve iktidar ilişkilerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Haber metinlerinin hem tematik analizi sonucunda ulaşılan sonuçların konunun içeriği ile uyumlu olması hem de bağlamının incelenmesi sonucunda elde edilen verilerin bu sonuç ile örtüşmesi çalışmanın varsayımını doğrulamaktadır.

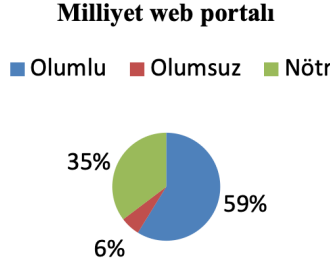
Tablo 5.

Milliyet web portalında ve *x*’de @*haber* hesabında dilan-engin polat haberleri kapsamında yer alan haber metinlerinin bağlamına ilişkin bilgiler.

HABER KAYNAĞI	HABER METİNLERİNİN BAĞLAMI		
	OLUMLU	OLUMSUZ	NÖTR
Milliyet Web Portalı	20	2	12
<i>X</i> uygulamasındaki @ <i>Haber</i> Hesabı	2	8	1

Tablo 6.

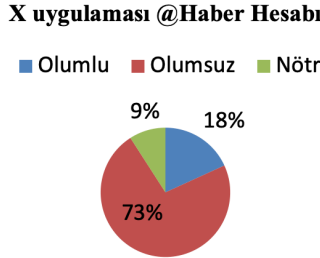
Milliyet web portalındaki dilan-engin polat haberleri kapsamında yer alan haber metinlerinin bağlamının yüzde olarak gösterimi.

15-30 Kasım 2023 tarihleri arasında *Milliyet* web portalında yer alan Dilan-Engin Polat haberlerinin %59'unun "olumlu" bağlamda aktarıldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular *Milliyet* web portalının konu hakkında yer verdiği haber metinlerindeki temalar ile örtüşmektedir. Yapılan analiz sonuçlarına göre, *Demiröeren Holding* sahipliğindeki yayın organının mülkiyet yapısı ve iktidar ilişkileri dolayımında konuya ilişkin haber metinlerini istenilen şekilde biçimlendirdiği doğrulanmıştır.

Tablo 7.

X uygulamasında bulunan @haber adlı hesaptaki dilan-engin polat haberleri kapsamında yer alan haber metinlerinin bağlamının yüzde olarak gösterimi.

X uygulamasındaki @Haber hesabında 15-30 Kasım 2023 tarihleri arasındaki Dilan-Engin Polat haberlerinin %73'ünün "olumsuz" bağlamda aktarıldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular *X* uygulamasında yer alan @Haber adlı hesapta ilgili konu hakkında yer verilen haber metinlerinin temalar ile örtüşmektedir. Bağımsız bir haber kanalı olduğunu vurgulayan ve Türkiye özelinde iktidar ile yakın ilişkileri bulunmayan *X* uygulamasındaki @Haber hesabının Dilan-Engin Polat haberlerini tüm yönleriyle aktardığı düşünülmektedir. Haber metinlerinin tematik analizi sonucunda ulaşılan verilerin konunun özü ile uyumlu olması ve bağlamının ilgili konunun içeriği ile örtüştüğü görülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, *X* uygulamasındaki @Haber hesabında Dilan-Engin Polat haberlerinin kapsamına uygun bir biçimde aktarıldığı varsayımı doğrulanmıştır.

Dilan-Engin Polat haberlerinin çalışmaya konu olan her iki medya ortamında da halen yer almaya devam etmesi, konunun önemini ve güncelliğini koruduğunu ortaya koymaktadır.

SONUÇ

Kitle iletişim araçları ile aktarılan haber metinleri ilgili medya kanalının sahip olduğu ideolojik bağlam ya da medya sahibinin ilişkileri dolayımında sunulur. Dolayısıyla ilgili yayın organının sahip olduğu ideolojiyle ve iktidar ile yakın ilişkilerinin neden olduğu bağımlılık ve sınırlılıkla haber metinlerine yer verme eğiliminde olduğu söylenebilir. Böyle bir durumda medya mülkiyetine bağımlı olarak şekillenen haber metinlerinin içeriklerinin egemen ideolojinin dışına çıkması beklenemez. Medya kuruluşu sahiplerinin iktidar ile yürüttüğü yakın ilişkiler sahip oldukları yayın organında aktardıkları haber metinlerinin içerik ve aktarım biçimlerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu bakımdan, söz konusu ilişkileri sürdürmek istemelerine bağlı olarak da bu döngü devam eder.

Çalışma kapsamında, Dilan-Engin Polat haberlerinin geleneksel ve sosyal medyada ele alınış ve yorumlanış biçimlerinde belirgin bir farklılık olduğu görülmüştür. İktidar ile yakın ilişkiler yürüttüğü bilinen *Demirören Holding* sahipliğindeki *Milliyet* web portalında konuya ilişkin haber metinlerinin siyasi ve politik boyutuna hiç yer verilmeyerek ekonomik boyutuna ise çok az yer verildiği görülmektedir. Bununla birlikte, konunun magazin tarafının ön plana çıkarılarak Dilan-Engin Polat haberlerinin bağlamından kopararak sunulduğu tespit edilmiştir. *Milliyet* web portalında konuya ilişkin haber metinlerinin daha çok “olumlu” bağlamda aktarıldığı tespit edilmiştir. Haber metinlerinin bağlamının tematik analiz sonuçları ile uyumludur. Bu sunum biçiminin iktidarın konuyu çözüme kavuşturduğu algısını yaratmada etkili olduğu düşünülmektedir. Haber metinlerinde konunun siyasi/ politik taraflarına yer verilmeyerek toplumun konunun bu boyutu üzerine düşünmesi ve değerlendirme yapması kısıtlanmaya çalışılmıştır. Haber metinleri aracılığıyla sorunun çözüme kavuşturulduğu ve devlet organlarının görevlerini layığıyla yerine getirdikleri aktararak olayın perde arkası gösterilmemektedir. Ekonomi-politik yaklaşım ile bu sonuçlar değerlendirildiğinde, durumun medya mülkiyeti ile söz konusu medya patronunun iktidarla yakın ilişkilerinden kaynaklandığı ortaya çıkmaktadır. Çünkü Dilan-Engin Polat haberlerinin konunun yapısı gereği gözaltı, tutuklama ve yargılama süreçlerini içermesi ve kara para aklama, vergi kaçırma ve sahte faturalandırma gibi unsurları barındırması nedeniyle siyasi, politik ve ekonomik taraflarının ön planda olması gerekmektedir. Ancak *Milliyet* web portalında 15-30 Kasım 2023 tarihlerinde yer alan haberlerde Dilan-Engin Polat haberlerinin bu biçimde aktarılmadığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda, ilgili yayın organında Dilan-Engin Polat haberlerinin aktarımı ile iktidarın konuya ilişkin söylemleriyle örtüştüğü görülmektedir. Dolayısıyla, *Milliyet* web portalında Dilan-Engin Polat haberlerinin iktidarın istediği biçim(ler)de ele alındığı ifade edilebilir. Elde edilen

bulgulara göre bu durumun iktidar ile yakın ilişkiler sürdüren medya mülkiyet yapılanmasından kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

Bağımsız haber kanalı olduğunu vurgulayarak ön plana çıkan ve sahipliğinin Türkiye özelinde iktidar ile ilişkisinin bulunmadığı *X* uygulamasındaki *@Haber* adlı hesapta ilgili konunun tam tersi biçimde ele alındığı ve yorumlandığı gözlemlenmiştir. Özellikle *X* uygulamasında yer alan *@Haber* adlı hesaptaki haber metinlerinin konunun içeriğine uygun olması nedeniyle daha doğru ve kapsamlı bir yayın politikası izlediği kanısına varılmıştır. Çalışmada ele alınan iki yayın organının konuya ilişkin haber metinlerini ele alış ve yorumlayış biçimlerindeki farklılık, durumun iktidar ilişkileri ve mülkiyet yapılanmasından kaynaklandığı bilgisini güçlendirmektedir.

Çalışma sonucunda, *Milliyet* web portalında çalışmada belirlenen tarih aralığında ilgili konu hakkında *X* uygulamasındaki *@Haber* hesabına göre sayıca daha fazla haber metnine yer verdiği tespit edilmiştir. *Milliyet* web portalında konuya ilişkin haber metinleri en fazla “magazin” teması çerçevesinde sunulurken; *X*’de bulunan *@Haber* adlı hesapta haber metinlerinin sayısı birbirine eşit olacak biçimde “siyasi/politik”, “polis/adliye” ve “ekonomi” temaları kapsamında aktarılmıştır. Bu aktarım biçimi Dilan-Engin Polat haberlerinin özü ile örtüşmektedir. *Milliyet* web portalında ise, konunun, medya sahipliği ve iktidar ile yakın ilişkiler nedeniyle iktidarın lehine olacak biçimde eksik ve hatalı aktarıldığı sonucuna varılmıştır. Özellikle konunun *X*’deki bağımsız yayın organı olduğunu vurgulayan *@Haber* adlı hesapta tam tersi biçimde aktarılması çalışmada gerçekleştirilen karşılaştırmalı analiz ve değerlendirmeyi doğrulamaktadır. Ayrıca bu çalışma, yeni medya türü olarak *X*’in ölçümlenmeye uygun bir iletişim ortamı sağladığını da doğrulamaktadır.

Haber metinlerinin sunulmasındaki farklılıkların bir diğer boyutunun ise, Dilan-Engin Polat çifti ile iktidar/ iktidar yapılanması arasındaki yakın ilişkilerden de kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bu varsayım, başka bir araştırma konusu olarak çalışılabilir. Ancak bu çalışmada ekonomi-politik yaklaşımla, medya patronunun iktidar ile yakın ilişkilerinin haber metinlerinin içerik ve aktarımına yansımaları incelenmiştir. Bu kapsamda, konuya dair haber metinlerinin farklı medya ortamlarında ele alınış ve yorumlanış biçimlerine ilişkin farklılıklar betimsel analiz yöntemiyle ortaya konmaya çalışılmıştır. Böylelikle, yeni medya ortamını aktif kullanan bireylerle geleneksel medya ile daha pasif olan bireylerin haber alma özgürlüklerindeki farklılık da görülmüştür. Oysa bilgi edinme/ haber alma özgürlüğünün bireyin yurttaş olarak içinde bulunduğu toplumun açıklık derecesini gösteren bir ölçüt olduğu bilinmektedir. Şüphesiz ki, küreselleşmeyle beraber teknolojik gelişmeler birçok açıdan iletişim biliminde yeni kuramsal çalışmalara neden olacaktır.

KAYNAKÇA

Adaklı, G. (2006). *Türkiye’de medya endüstrisi: Neoliberalizm çağında mülkiyet ve kontrol ilişkileri*. (1. Baskı). Ütopya Yayınevi.

Adorno, T. W. (2020). *Kültür endüstrisi kültür yönetimi*. (Nihat Ülner, Mustafa Tüzel, Elçin Gen, Çev.). (11. Baskı). İletişim Yayınları.

Adorno, T. W., & Horkheimer, M. (2010). *Aydınlanmanın diyalektiği: Felsefi fragmanlar*. (Nihat Ülner, Elif Öztarhan Karadoğan, Çev.). (Birinci Basım). Kabcacı Yayınevi.

Boyd-Barret, O. (2006). Ekonomi politik yaklaşım. Levent Yaylagül, (Ed.) *Kitle iletişiminin ekonomi politiği*. (ss. 1-16). Dalbaz Yayınevi.

Cao, J., & Zhao, Y. (Eds.) (2007) *The political economy of communication: A reader*. Fudan University Press.

Chomsky, N. (2005). *Medya denetimi*. (Elif Baki, Çev.). (Birinci Basım). Everest Yayınları.

Demirören Holding (2024, Mayıs 11). *Türkiye’nin lider, Avrupa’nın 4. Büyük medya organizasyonu*. <https://www.demiroren.com.tr/faaliyet-alanlari/medya/yazili-medya/>

Demirören Holding (2024, Temmuz 1). <https://www.demiroren.com.tr/>

Desmoulin, N. T. (1995). *Medya ekonomisi*. (Galip Üstün, Çev.). (2. Basım). İletişim Yayınları.

Evrensel Haber Merkezi. (2022, Mayıs 19). *Kemer Country: Orman olarak başlayan yolculuk apartmanla mı son bulacak?* <https://www.evrensel.net/haber/461890/kemer-country-orman-olarak-baslayan-yolculuk-apartmanla-mi-son-bulacak#:~:text=ESAT%20ED%C4%B0N'DEN%20DEM%C4%B0R%C3%96REN'E,ve%20yerle%C5%9Fim%20yerleri%20in%C5%9Fa%20etmi%C5%9Fti>

Fung, Y. H. (2006). Medya ekonomisinin politikası ve medya politikasının ekonomisi: Kısa bir bakış. Levent Yaylagül, (Ed.) *Kitle iletişiminin ekonomi politiği*. (s. 31-60). Dalbaz Yayınevi.

Gandy, O. H. (1992). The political economy approach: A critical challenge. *Journal of media economics*, 5(2), 23-42.

Genel, M. G., & Polat, G. (2022). Demirören medya grubunun ekonomi-politiği. *Ankara International Congress on Scientific Research-VII*.

Griffin, E. (2006). *A first look at communication theory*. (Sixth Edition). McGraw Hill.

Güngör, N. (2022). *İletişim kuramlar yaklaşımlar*. (6. Baskı). Siyasal Kitabevi.

Hamelink, C. J. (1994). *The politics of World communication: A human rights perspective*. Sage Publications.

Herman, E. S., & Chomsky, N. (2006). *Kitle medyasının ekonomi politiği: Rızanın imalatı*. (Ender Abadoğlu, Çev.). Aram Yayıncılık.

Horkheimer, M. (2005). *Geleneksel ve eleştirel kuram*. (Mustafa Tüzel, Çev.) (1. Baskı). Yapı Kredi Yayınları.

McChesney, R. W. (2006). *21. Yüzyılda iletişim politikaları: Medyanın sorunu*. (Çiğdem Çıdamlı, Emel Coşkun, Erdoğan Usta, Çev.). (Birinci Basım). Kalkedon Yayıncılık.

McChesney, R. W., & Schiller, D. (2003) 'The political economy of international communication: Foundations for the emerging global debate about media ownership and regulation', paper no. 11, United Nations Research Institute for Social Development, Technology, Business, and Society Programme.

McQuail, D., & Windahl, S. (2017). *İletişim modelleri kitle iletişim çalışmalarında*. (Konca Yumlu, Çev.). (4. Baskı). İmge Kitabevi.

Milliyet (2024, Şubat 15). <https://www.milliyet.com.tr/>

Mosco, V. (2009). *The political economy of communication*. (2. Baskı). Sage.

Özçetin, B. (2021). *Kitle iletişim kuramları kavramlar, okullar, modeller*. (5. Baskı). İletişim Yayınları.

Salama, P., & Valier, J. (1974). *Ekonomi politik el kitabı*. (Bülent Özen, Çev.). Gözlem Yayınları.

Şans Group (2024, Temmuz 1). *Avrupa'nın en büyük spor bahisleri tekeli*. <https://sansgroup.com.tr/aboutUs>

Twitter (2024, Şubat 10). <https://twitter.com/Haber>

Yıldırım, A., & Şimsek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (12. Baskı). Seçkin Yayıncılık.

Wikipedia (2024, Temmuz 1). *Twitter (Şirket)*. [https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Twitter_\(%C5%9Firket\)](https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Twitter_(%C5%9Firket))

Ziraat Bankası (2024, 1 Temmuz). *Savaş döneminde Ziraat Bankası*. <https://www.ziraatbank.com.tr/tr/bankamiz/hakkimizda/bankamiz-tarihcesi#:~:text=Yasan%C4%B1n%20.%20maddesinde%20%22Ziraat%20Bankas%C4%B1,yard%C4%B1mc%C4%B1%20olmak%20i%C3%A7in%20kurulmu%C5%9Ftur%22%20denilmektedir>